สุกานดา ศิลปชัย 2552: การส่งเสริมการเจริญเติบโตของสบู่ดำพันธุ์อินเดียด้วยเชื้อรา Glomus aggregatum ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี และหินฟอสเฟตอัตราต่างกันในชุดดิน กำแพงแสน ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐพีวิทยา) สาขาปฐพีวิทยา ภาควิชา ปฐพีวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ธงชัย มาลา, Ph.D. 102 หน้า

ศึกษาการส่งเสริมการเจริญเติบโตของสบู่ดำพันธุ์อินเดียหลังตัดแต่งกิ่งด้วยเชื้อรา Glomus aggregatum ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี และหินฟอสเฟตอัตราต่าง ๆ การศึกษานี้วางแผนการ ทดลองแบบ 2 x 2 x 4 factorial in RCBD ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่ 1 เชื้อราวีเอไมคอร์ไร ซา 2 ระดับ คือ ไม่ใส่เชื้อรา และใส่เชื้อรา 300 กรัมต่อต้น ปัจจัยที่ 2 ปุ๋ยอินทรีย์ 2 ระดับ คือ 2 และ 4 กิโลกรัมต่อต้น และปัจจัยที่ 3 ปุ๋ยฟอสเฟต 4 ระดับ คือ หินฟอสเฟต 204 และ 408 กรัมต่อต้น และปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต 27 และ 54 กรัมต่อต้น วิธีการศึกษาประกอบด้วยกรัยวงศามาราง จำนวนสปอร์ในดินและกวามหนาแน่นของการเข้าสู่รากพืชของเชื้อรา การบันทึกข้อมูลด้านการ เจริญเติบโต และผลผลิตของสบู่ดำ การวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในใบและส่วนเหนือดินของสบู่ดำ

ผลการศึกษาพบว่า การใส่เชื้อรา การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ และ การใส่ปุ๋ยฟอสเฟตมีผลต่อ จำนวนสปอร์และความหนาแน่นการเข้าสู่รากพืชของเชื้อรา การเจริญเติบโตด้านความสูงต้น จำนวนกิ่งต่อต้น น้ำหนักแห้งต้น ความยาวราก ผลผลิตและองค์ประกอบของผลผลิตด้านจำนวน ผลต่อช่อ จำนวนผลต่อต้น จำนวนเมล็ดต่อต้น น้ำหนักผลแห้ง น้ำหนักเมล็ด และน้ำหนัก 100 เมล็ด ตลอดจนปริมาณธาตุอาหารในดิน ได้แก่ ในโตรเจนทั้งหมด ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และแคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ และความเข้มข้นของธาตุอาหารในใบและส่วนเหนือดิน ได้แก่ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และแคลเซียม คำรับที่ใส่เชื้อราวีเอไมคอร์ไรซาร่วมกับปุ๋ย อินทรีย์ 4 กิโลกรัมต่อต้น และดำรับที่ใส่เชื้อราวีเอไมคอร์ไรซาร่วมกับหินฟอสเฟต 408 กรัมต่อ ด้น เป็นตำรับที่ส่งเสริมให้สบู่ดำมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตสูงสุด รวมทั้งจำนวนสปอร์และ ความหนาแน่นการเข้าสู่รากพืชของเชื้อราด้วยเช่นกัน Sukanda Silpachai 2009: Growth Enhancement of Physic Nut (*Jatropha curcas* L. cultivar India) Infected by *Glomus aggregatum* as Apply with Different Levels of Organic Fertilizer, Chemical Fertilizer and Phosphatic Rock in Kamphaeng-Saen Soil Series. Master of Science (Soil Science), Major Field: Soil Science, Department of Soil Science. Thesis Advisor: Associate Professor Thongchai Mala, Ph.D. 102 pages.

A study on growth enhancement of physic nut cv. India after pruning by *Glomus* aggregatum and different levels of organic and phosphate fertilizer. The treatments were arrange in 2x2x4 factorial in randomized complete block with 3 replications. Two levels of VA-mycorrhizal fungi were non-inoculation and inoculation, while, two levels of organic fertilizer were 2 and 4 kg/plant and four levels of phosphate fertilizer were 204 and 408 g/plant of rock phosphate and 27 and 54 g/plant of triple superphosphate. Laboratory analyses on their number spore and root colonization density of VA-mycorrhizal fungi, growth and yield of physic nut, some chemical properties and nutrient contents in plant and soil.

The results revealed that VA-mycorrhizal fungi inoculum, organic and phosphate fertilizer affected spore number, root colonization density, plant height, branch number, dry weight of plant, root length, fruit/branch, fruit/plant, seed/plant, dry weight of fruit, seed weight, 100 seed weight, some chemical properties in soil; total N, available P and exchangeable Ca and nutrient contents in leaf and shoot of plant; total N, P, K and Ca. In addition, the application of VA-mycorrhizal fungi applied with 4 kg/plant of organic fertilizer and VA-mycorrhizal fungi applied with 4 kg/plant of organic fertilizer and VA-mycorrhizal fungi nut, spore number and root colonization density than other treatments.